

Γερμανοῦ, *Μητροπολίτου Σάρδεων καὶ Πισιδίας, Ἱστορικὴ μελέτη περὶ τῆς Ἐκκλησίας τῶν Σάρδεων καὶ τῶν Ἐπισκόπων αὐτῆς, Ἐν ΚΠόλει 1928.*

Ἀνατυπωθεῖσα ἐκ τῆς «Ὁρθοδοξίας», τοῦ περιοδικοῦ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ἡ πραγματεία αὕτη ἀποτελεῖ πλήρη μονογραφίαν περὶ τῆς Ἐκκλησίας τῶν Σάρδεων καὶ τῶν Ἐπισκόπων αὐτῆς, περὶ ὧν σποραδικαὶ μέχρι τοῦδε ὑπῆρχον καὶ κατεσπαρμέναι εἰδήσεις. Ὁ Σεβασμώτατος Μητροπολίτης Σάρδεων καὶ Πισιδίας Γερμανὸς ἀνέλαβε νὰ συγκεντρώσῃ πάσας τὰς εἰδήσεις καὶ ἐρευνήσῃ αὐτάς ἐπιστημονικῶς, παρασκευάσας οὕτω τὴν καλλίστην ταύτην μονογραφίαν.

Εἰς δύο διηρημένη μέρη αὕτη περιλαμβάνει ἐν τῷ α'. τὰ κατὰ τὴν ἴδρυσιν ἐν δὲ τῷ β'. τὰ κατὰ τοὺς Ἐπισκόπους καὶ τὰς Ἐπισκοπὰς αὐτῆς παρεξέτεινε δὲ ὁ σ. τὸν λόγον μέχρις ἑαυτοῦ, παρασχὼν οὕτω πλήρη καὶ ἀπρητισμένην εἰκόνα τοῦ ἱστορικοῦ παρελθόντος τῆς ἐνδόξου ταύτης Ἐκκλησίας. Μετὰ τὴν ἴδρυσιν αὐτῆς, διὰ τοῦ κηρύγματος τοῦ Ἁπ. Παύλου, τὰς πρώτας εἰδήσεις περὶ αὐτῆς παρέχει ὁ συνεχίσας τὸ κήρυγμα αὐτοῦ Εὐαγγελιστῆς Ἰωάννης ἐν τῇ «Ἀποκαλύψει», χαρακτηρίζων μᾶλλον τὴν ἠθικὴν κατάστασιν τῶν ἐκεῖ χριστιανῶν, ἥτις δὲν ἦτο εὐχάριστος. Ἐλάχιστά τινα εἶναι γνωστὰ ἐκ τῆς περαιτέρω ἱστορίας τῶν τριῶν πρώτων αἰώνων καὶ τῆς ἐποχῆς τῶν διωγμῶν ὡς καὶ κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν αἰρέσεων. Αἱ βαρβαρικαὶ ἐπιδρομαὶ περιήγαγον εἰς ἀφάνειαν τὰς Σάρδεας καὶ τὴν Λυδίαν χώραν. Ἀπὸ τοῦ ιδ'. αἰῶνος ἔπαυσε, κυρίως εἰπεῖν, ἡ αὐτοτελὴς ὑπαρξίς τῆς Ἐκκλησίας Σάρδεων, ἀλλ' ἡ Μ. τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία διέσωσε τὴν ἀνάμνησιν αὐτῆς, ἀναδεικνύουσα τιτλοῦχος Ἐπισκόπους Σάρδεων, ἄχρις οὗ τῷ 1924 ἀπεφάσισε τὴν ἐν τῷ Συνταγματικῷ τῶν ἐν ἐνεργείᾳ Μητροπολιτῶν τοῦ Οἴκουμ. θρόνου ἐπαναγραφὴν καὶ τὴν ἐν τῇ τάξει αὐτῶν ἀποκατάστασιν τῆς πάλαι ποτὲ διαλαμψάσης Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας καὶ Ἀγιωτάτης Μητροπόλεως Σάρδεων, ὥρισε δὲ ὅπως ὁ Μητροπολίτης Σάρδεων θεωρεῖται εἰς τῶν ἐν ἐνεργείᾳ Μητροπολιτῶν τοῦ θρόνου.

Ἡ Μητρόπολις Σάρδεων, ὡς κέντρον τῆς Ἐπαρχίας Λυδίας, ὑπαγομένη ὑπὸ τὴν Ἐξαρχίαν τῆς Ἀσίας (Ἐφέσου), δι' ἀποφάσεως τῆς Δ'. Οἴκουμ. Συνόδου (Κανὼν 28) ὑλήθη ὑπὸ τὸν Ἀρχιεπίσκοπον ΚΠόλεως, ἐπιμελέστατα δὲ ὁ σ. παρεκολούθησε τὴν ἐν τοῖς τακτικοῖς (Ἐπισκοπικαῖς ἀναγραφαῖς) θέσιν ἐκαστοτε τῆς Μητροπόλεως Σάρδεων καὶ τὰ κατὰ τὰς Ἐπισκοπὰς αὐτῆς, κατώρθωσε δὲ δι' ἐπιμόνον ἐρεῦνης νὰ κατάρτισῃ Κατάλογον τῶν Μητροπολιτῶν Σάρδεων ἀπὸ τοῦ α'. μέχρι τοῦ ιδ'. αἰῶνος, προσθεῖς εἰς αὐτοὺς τοὺς νεωτέρους τιτλοῦχος. Ὡσαύτως παρέθηκε Κατάλογον Ἐπισκόπων τῶν διαφόρων

Ἐπισκοπῶν, τῶν ὑπὸ τὴν Μητρόπολιν Σάρδεων ὑπαγομένων, καὶ ἐν παραρτήματι προσήρησε διάφορα κείμενα, σχετικὰ πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν Σάρδεων.

Τοιοῦτον ἐν γενικωτάταις γραμμαῖς τὸ περιεχόμενον τῆς ἀρίστης ταύτης ἐπιστημονικῆς μονογραφίας. Ὁ σ. ἠδυνήθη ἀπανταχόθεν νὰ συλλέξῃ καὶ ἐπιστημονικῶς νὰ συναρμολογήσῃ πᾶσαν περὶ τῆς Ἐκκλησίας τῶν Σάρδεων εἶδησιν, ἀναστυλώσας λαμπρὸν εἰς αὐτὴν μνημεῖον καὶ ὑπομνήσας τὸ ἐνδοξον παρελθὸν αὐτῆς. Εὐχόμεθα νὰ εὕρῃ ὁ σ. πολλοὺς μιμητὰς μεταξὺ τῶν Σεβασμιωτάτων Ἱεραρχῶν.

† Ο ΑΘΗΝΩΝ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Πολυκάρπου Μητροπολίτου Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως, Ὁ Τριπόλεως καὶ Ἀμυκλῶν Δανιήλ, ἐν Ἀθήναις (ἐκ τῆς «Θεολογίας») 1929.

Ὁ ἐκ τῶν Λογάδων Ἱεραρχῶν Σεβ. Μητροπολίτης Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως κ. Πολύκαρπος ὁ Σίφνιος, ἐδημοσίευσεν ἐν τῇ «Θεολογίᾳ» (τεύχος ΚΕ) καὶ ἐν φυλλαδίῳ βιογραφικᾶς πληροφορίας περὶ τοῦ αἰοιδίμου Τριπόλεως καὶ Ἀμυκλῶν Δανιήλ, με πληροφορίας τινὰς περὶ Ἐπισκοπῶν καὶ Ἐπισκόπων γαιτονευόντων, κατὰ τὴν περίοδον τοῦ Ἱεροῦ Ἀγῶνος.

Ὁ Δανιήλ ἦτο ἐκ τῆς εὐγενοῦς πλειάδος ἐκείνης τῶν Ἀρχιερέων οἵτινες μετὰ τῶν προϋχόντων τοῦ Μωρέως κατὰ τὰς πάραμονάς τοῦ Ἀγῶνος ἐφυλακίσθησαν ἐν Τριπολιτιᾷ καὶ ἐμαρτύρησαν, ἐκ τῶν ὀκτώ, διασωθέντων μόνον τριῶν, ἐν οἷς καὶ ὁ Δανιήλ, ὅστις ἔχων ποιητικὸν τάλαντον περιέγραψε στιχηρῶς τὰς βασάνους αὐτῶν.

Ὁ Δανιήλ ἦτο συγγενὴς τοῦ Ἐθνομάρτυρος Πατριάρχου Γρηγορίου, καὶ εὐνοοῦμενος Γρηγορίου τοῦ Δέρκων τοῦ ἀπὸ Λακεδαιμονίας τοῦ περιουστάτου ἐκείνου Ἱεράρχου (πρβλ. Στεφ. Θωμοπούλου ὁ Μέγας Δέρκων Γρηγόριος Δελτ. Ἰστ. καὶ Ἐθν. Ἐταιρ. τ. β' σελ. 33), ἐχειροτονήθη δὲ τὸ πρῶτον Ἐπίσκοπος Ἀκόβων με ἔδραν τὰ Λαγκαδία τῆς Γορτυνίας.

Εἶναι ζήτημα ἂν καὶ ἀλλαχοῦ ὑπῆρχεν Ἐπισκοπὴ Ἀκόβων. Ὁ Ἅγιος Γόρτυνος ὁμιλῶν περὶ τῆς ἐν Λαγκαδίοις, φρονεῖ ὅτι οὐχὶ ὀρθῶς νομίζεται ὅτι τὸ χωρίον Ἀκόβων τοῦ τέως δήμου Φαλαισίας τῆς ἐπαρχίας Μεγαλοπόλεως ἦτο ἔδρα Ἐπισκοπῆς ὡς καὶ ἡ παράδοσις τῶν κατοίκων διέσωσε, καὶ ἄλλοι ἀρχαιοδίφαι ἐδέχθησαν (πρβλ. Ἀθ. Πετριδίου Ἡπειρώτου ἡ ἀρχαία Ἀλφία, Καλάμαι 1877). Σφάλλεται ὡς πρὸς τοῦτο ὁ Ἅγιος Γόρτυνος. Διότι ἀπαντάται Ἐπισκοπὴ «Ἀκόβων καὶ Κουτσαβάς» ἥτις ἀναφέρεται εἰς δημοσίευμα τοῦ Βυζαντιολόγου κ. Μανουὴλ Ἰ. Γεδεῶν ἐν τῇ Ἐκκλησιαστικῇ Ἀληθείᾳ Κων/λεως ἧς δὲν ἔχω πρόχειρον τὸν ἀριθμὸν

Εἶναι δὲ τὸ μὲν Ἀκόβων τὸ χωρίον τῆς Φαλαισίας, ἡ δὲ Κουτσαβὰ ὁ πλησίον καὶ ἐν συνεχείᾳ τοῦ Ἀκόβου ὄρεινός τέως δήμος Ἀλαγονίας τῆς Ἐπαρχίας Καλαμῶν. Ἀμφιβάλλω δὲ ἐὰν ἡ ἀναφερομένη Ἐξαρχία «Ἀκόβων καὶ Ζαρνάτας» ἦτο ἡ Ἐπισκοπὴ «Ἀκόβων» τῶν Λαγκαδίων, ἀφοῦ ἡ Ζαρνάτα φρούριον ἐν τῷ τέως δήμῳ Ἀβίας τῆς ἐπαρχίας Οἰτύλου κεῖται ἐγγὺς καὶ συνέχεται μετὰ τῆς Κουτσαβάς καὶ τοῦ χωρίου Ἀκόβος, πολὺ μακρὰν δὲ τῶν Λαγκαδίων (πρβλ. Ἡ Ἀρχιεπισκοπὴ Ζαρνάτας, ἡμέτερον δημοσίευμα ἐν Ἐκκλ. Ἀληθείᾳ 1910 ἀρ. 14).

Ὁ Δανιὴλ κατόπιν προήχθη εἰς «Ἀμυκλῶν καὶ Τριπολιτσᾶς» πανθέντος τοῦ Διονυσίου διότι ἠυλόγησε τὸν γάμον τοῦ Διακόνου Προκόπου Καρτσιώτη. Ὁ Ἅγιος Γόργουσιος γράφων ἀφ' ἑνὸς δεῖν ὁ Ἀμυκλῶν Διονύσιος καθήσθη ἢ ἀπελύθη διότι ἠυλόγησε τὸν ἄνω γάμον, καὶ ἐξ ἑτέρου ὅτι ὁ Διάκονος Προκόπιος Καρτσιώτης ἐκληρονόμησε τὴν μεγάλην περιουσίαν τοῦ θείου του τελέσας γάμον *ἀδεία τοῦ Πατριαρχείου*, συγχίζει τὰ γεγόνητα. Τὰ πράγματα ἔχουσιν οὕτω.

Ὁ ἐν Τεργέστη προὔχων καὶ μεγάλτιμος ὁμογενὴς Δημ. Καρτσιώτης ἐξ Ἄστρους τῆς Πελοποννήσου καταγόμενος πολυεκατομμυριούχος καὶ ἄτεκνος, εἰς τιμὴν τοῦ ὁποίου ὠνομάζετο μέχρι καταλήψεως τῆς Τεργέστης ὑπὸ τῶν Ἰταλῶν (1918) ἡ μεγάλη παραλιακὴ λεωφόρος «Riva Karcziotti», ἀποθνήσκων κατὰ διαβολικὴν συνεργίαν πονηρὰν ἀφῆκε διαθήκην. Κατὰ ταύτην κληρονόμων τῆς μεγάλης περιουσίας του ὄριξε τὸν Διάκονον Προκόπιον Καρτσιώτην ἕν τῶν ἀδελφῶν του ἕαν καὶ ἐφ' ὅσον θὰ ἐτέλῃ γάμον *ἀδεία τοῦ Πατριαρχείου*, ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει κληρονόμος του θὰ ἦτο ὁ υἱὸς τῆς ἀδελφῆς του Σαριδάκης. Ὁ Διάκονος Προκόπιος Καρτσιώτης δουλεύσας τῷ Μαμμωνᾷ κατόπιν τῆς τοιαύτης Διαθήκης, ἀπετάξατο τῇ ἱερωσύνῃ καὶ γάμον ἐτέλεσε μετὰ τῆς ἀδελφῆς τοῦ μέγα τότε σημαίνοντος ἐν Πελοποννήσῳ Ρήγα Παλαμῆδη, καὶ μετὰ τῆς γαμετῆς αὐτοῦ ἦματο τῆς πρὸς Τεργέστην ὁδοῦ ἐκεῖ ἐγκατασταθεὶς, ἐνθα καὶ ἄλλοτε παρὰ τῷ θεῷ του μετὰ τὰς ἐν Παταβίῳ σπουδᾶς του παρέμεινε. Τὸ Πατριαρχεῖον ἐπὶ Πατριάρχου Γρηγορίου τοῦ Ε' τὸ δευτερον πατριαρχεῦοντος καθῆρσε τὸν τε Διάκονον Προκόπιον Καρτσιώτην καὶ τὸν εὐλόγησαντα «τὸν ἀνευλόγητον γάμον» Ἐπίσκοπον Ἀμυκλῶν Διονύσιον. Παρὰ ταῦτα ὁμοῦς ὁ Προκόπιος Καρτσιώτης χάρις εἰς τὰς ἐν Τεργέστη σχέσεις του ἐπέτυχε καὶ ὑπεισήληθεν εἰς τὴν μεγάλην του θείου κληρονομίαν, καίτοι δὲν ἐξεπληρώθη ὁ ὅρος τῆς Διαθήκης ἵνα ἀδεία τοῦ Πατριαρχείου τελέσῃ γάμον. Ὁ ἕτερος τότε τῶν κληρονόμων ἀνεπιβὸς Σαριδάκης ἤγειρε δίκην ἐν τοῖς Αὐστριακοῖς δικαστηρίοις διεκδικῶν οὗτος τὴν κληρονομίαν, ἀφοῦ ὁ ἕτερος ὁ Προκόπιος Καρτσιώτης οὐχὶ ἀδεία τοῦ Πατριαρχείου ἐτέλεσε τὸν γάμον του ἅτε καθαιρεθεὶς συνεπεία τούτου. Ἐπρόκειτο λοιπὸν ἡ περιουσία τῶν ἑκατομμυρίων τοῦ μωροῦ γέροντος Δημ. Καρτσιώτη νὰ περιέλθῃ εἰς τὸν ἕτερον ἀνεπιβὸν Σαριδάκην. Τότε ὁμοῦς ὁ καθηρημένος Διάκονος Προκόπιος Καρτσιώτης ἀνήλθεν εἰς τὴν Βασιλεύουσαν πεπληρωμένα χρυσοῦ ἔχων τὰ θυλάκια καὶ τὰς χεῖρας, καὶ ἐπέτυχεν *ἀδείαν γάμου* ἐπὶ Γρηγορίου πάλιν τοῦ Ε' τὸ τρίτον Πατριαρχεῦοντος, ἐνδῶσαντος ὡς ἐθρυσεῖτο εἰς τοῦ συμπατριώτου του Ρήγα Παλαμῆδη τὰς ἀξιώσεις γυναικαδέλφου τοῦ Προκοπίου Καρτσιώτου, οὐχὶ ὁμοῦς καὶ πρὸς ἔπαινον τοῦ ἐλαστικοῦ χαρακτῆρος του. Σημειωτέον ὅτι ἄγνωστος ἦτο τότε ἡ ἐκ Ρωσσίας νομολογία ἦν σήμερον θέλουσι τινες ἰσχυρὰν, ὅτι ὁ καθηρημένος τελεῖ ἔγκυρον γάμον ἀφοῦ ὁ Προκόπιος Καρτσιώτης ἦτο καὶ Μοναχός, τῶν ἀγάμων Κληρικῶν ἀγνώστων τότε ὄντων. Τοιοῦτοτρόπως ἐξεπληρώθη ὁ ὅρος τῆς Διαθήκης καὶ ὁ ποτὲ Διάκονος Προκόπιος Καρτσιώτης ἦτο ὁ νόμιμος κληρονόμος ὑπὸ τὸν ὄρον ὡς ἀναγράφει ἡ πατριαρχικὴ ἀπόφασις νὰ «μὴ ἄπτηται τῶν ἱερῶν» συνεχωρήθη δὲ καὶ ὁ εὐλόγησας τὸν γάμον καὶ καθαιρεθεὶς καὶ οὐχὶ ἀπολυθεὶς Ἐπίσκοπος Ἀμυκλῶν Διονύσιος.

Σπάντων φυλλάδιον ἀποκείμενον ἐν τῇ περιουσίᾳ Βιβλιοθήκῃ τῆς Τεργεστειᾶς Ἑλληνικῆς κοινότητος, ἐκδίδει διὰ μακρῶν τὰ γεγονότα ταῦτα, ἅτινα ἐπὶ πολὺ συνετάραξαν οὐ μόνον τὴν Ἑλληνικὴν κοινότητα ἀλλὰ καὶ τὴν πόλιν τῆς Τεργέστης. (πρβλ. ἡμέτερα δημοσιεύματα, Ἱστορικαὶ Σελίδες, ἢ ἐν Τεργέστη Ἑλλην. κοινότης, Ἐφημερίς Ἀθηναί ἀριθ. 5107—1914. ἢ ἐν Τεργέστη Ἑλληνικὴ Κοινότης, Νέα Σιών Ἱεροσ. 1910 σελ. 378. ἢ Τεργεσταῖα Ἑλληνικὴ κοινότης, ἔβδομαδία Ἐφημερίς τῆς Ἐταιρίας Ἑλληνισμὸς «Ἑλληνισμὸς» 1910 σελ. 238—239).

Ὁ Προκόπιος Καρτσιώτης ἔζησε ὅλον αὐτοῦ τὸν βίον ἐν Τεργέστη, ὑπάρχει δὲ ἐν τῷ Ἑλληνικῷ νεκροταφείῳ μεγαλοπρεπῆς ὁ τάφος του μὲ τὸ ὄνομά του. (πρβλ. ἡμέτερον δημοσίευμα Ἐπιγραφαὶ ἐν τῷ Ἑλλην. Νεκροτ. καὶ τῷ Ναφ τῆς ἐν Τεργέστη Ἑλλην. Κοινότητος Ν. Σιών τευχ. Ζ—Η—Γ—Δ σελ. 423. Δελ. Χρ. Ἐταιρ. 1911. σελ. 60). ὄντως ὁμως ὁ γάμος του ἔμεινε ἀνευλόγητος ὡς ἀνέφερον ἡ καθαιρετικὴ ἀπόφασις, διότι ἔτεκεν ἀνισορρόπους διανοητικῶς ἀπογόνους, καὶ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ τελευταίου Δημ. Καρτσιώτη ἡ μεγάλη αὐτοῦ περιουσία, καὶ τὸ ἐν τῇ παραλίᾳ Τεργέστης ἰδιόρρυθμον μέγαρον ἐνθα κατέφυγον πρὸς ἄσυλον οἱ ὀπαδοὶ Ρήγα τοῦ Φερραίου, καὶ κατοίπιν τὰ λείψανα τῶν Ἱερολοχιτῶν περιήλθον εἰς τὸ Αὐστριακὸν δημόσιον. Ὁ Δημήτριος Καρτσιώτης ὁ ἐκ τῶν προϋχόντων τῆς Τεργέστης ἦτο εὐεργέτης τῆς πατρίδος του Ἀστρους ἐνθα ὑπάρχει καὶ ἡ προτομὴ του.

Ὁ Ἅγιος Γόρτυνος προσέτι παραλείπει ὅ,τι ὁ Ἀμυκλῶν Ἄνθιμος πρωτοστατήσας εἰς τὴν ἀποτυχούσαν ἐπανάστασιν τοῦ Ὁρλώφ ἐν Πελοποννήσῳ, ἀπῆλθε διὰ τῶν Ρωσικῶν πλοίων εἰς Ρωσσίαν, μετὰ τῶν Μονεμβασίας, Λακεδαιμονίας, Μεθώνης καὶ πολλῶν χριστιανῶν. (πρβλ. Ἀθ. Κομνηνοῦ Ὑψηλάντου τὰ μετὰ τὴν ἄλωσιν, ἐν Κων)πόλει 1870 σελ. 191).

Λουτρά Καίτσης, κατὰ Σεπτέμβριον

Ὁ Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων ΙΕΖΕΚΙΗΛ

Στεφάνου Παπαδημητρίου, Ἡ εὐτυχία ἐν τῇ ἀρετῇ. Ἐν Βόλῳ 1928. Καθορίσας τὴν ἐννοίαν τῆς ἀρετῆς, ἐν πρώτῳ μέρει τῆς καλλίστης ταύτης πραγματείας ἐξετάζει τὸ ζήτημα ἀν ὑπάρχῃ εὐτυχία ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ καὶ ἀποδεικνύει ὅτι ἐν τῇ ἀρετῇ δύναται αὕτη νὰ ὑπάρξῃ, ἐν δευτέρῳ δὲ μέρει ὑποδεικνύει τοὺς τρόπους δι' ὧν δύναται τις νὰ κατορθώσῃ τὴν ἀρετὴν (πίστις, ἐλπίς, ἀγάπη, ταπεινοφροσύνη, ὑπομονή, ἐλεημοσύνη, αὐτάρκεια, φιλεργία). Τὴν ὅλην ἔκθεσιν κατακλείουσι γινῶμαι καὶ ἀξιώματα πρὸς ἐνάρετον βίον καὶ στοίχοι εἰς ἀρετὴν.

— Λόγοι Ἐκκλησιαστικοὶ ἀειμνήστου μητροπολίτου Γρεβενῶν πρώην Ἀρβινοπόλεως Κλήμεντος διασκευασθέντες καὶ ἐπεξεργασμένοι ὑπὸ μητροπολίτου Ἀρβινοπόλεως—Παγωνιανῆς Βασιλείου, Ἐν Ἀθήναις 1928.

— Κωνσταντίνου Μενίου, Ἡ Ἀνατολὴ καὶ ἡ Θεοκρατία, Ἐν Ἀθήναις 1928.

— Ἀνθίμου Παπαδοπούλου ἀρχιμ. Λειτουργικοὶ ὄροι. Ἀθηνᾶ, ἔτ. 40ον 1928, σ. 60—87.

Κ. Φαλάιτες, Ὁ ἅγιος Κοσμάς εἰς τὸ στόμα τοῦ Ἡπειρωτικοῦ λαοῦ, Ἐν Ἀθήναις 1929. Ὁ σ. συνέλεξε τὰς περὶ τοῦ ἁγίου Κοσμά († 1779) παραδόσεις καὶ παρέσχε περὶ αὐτοῦ πλείστας πληροφορίας καὶ κρίσεις τῶν διαφόρων συγγραφέων περὶ τοῦ μεγάλου τούτου ἀλλ' ἀγνοουμένου Ἑλληνοῦ ἱεροποστόλου, εἰς ὃν ὀφείλεται ἡ διάσωσις τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἐν Ἠπειρῷ.

Πύρρον Γιαννοπούλου Ἡπειρώτου, Οἱ Φαναριῶται, Ἐν Ἀθήναις 1929. Ἐκτίθεται ἐν τῇ μικρᾷ ταύτῃ πραγματεῖα συνοπτικῶς ἡ ἱστορία τῶν «Φαναριῶτων», ὑπὸ τὰ ἑξῆς κεφάλαια, ἡ καταγωγή, οἱ συνήγοροι καὶ οἱ κατήγοροι ἡ Ἑλληνικὴ προσέλευσις, ἡλικία καὶ γέννησις, γάμοι, διασπορὰν ἱστορικῶν, ὁ χαρακτήρισμός «φαναριώτης», τὰ δύο παραδουναῦτα πριγκιπάτα, Κωνσταντῖνος Μαυροκορδάτος, ἦθη καὶ χαρακτῆρες, δὲν ἦδεν τῶν ἐπανάστασιν, ἡ ἐγκατάστασις τοῦ ἡγεμόνος, Καρατζάδες, Ὑψηλάνται, ὁ Π. Νικουσιός, ὁ Κομνηνὸς Ρίζος ὁ Νερουλός, Ἀργυροπούλου, Κωνσταντῖνος.

Ἀθηναῖοι, Παραμυθίας καὶ Φιλιατῶν (τοῦ ἀπὸ Μ. Πρωτοσυγκέλλου) *Ἐπιτομὴ τῶν Συγκέλλων ἐν τῷ Οἰκουμενικῷ Πατριαρχεῖω Μέρος Γ' Μεγάλοι Πρωτοσύγκελλοι μετὰ τὴν ἄλωσιν* (Ἐκ τοῦ ΣΤ' τόμου τῆς Ἐπετηρίδος Ἐταιρείας Βυζ. Σπουδῶν) Ἐν Ἀθήναις 1929. Ἐν τῷ γ' τούτῳ μέρει τῆς ὄλης ἐπιστημονικῆς αὐτοῦ ἐρεῦνης ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Παραμυθίας καὶ Φιλιατῶν ἐνδιατρίβει κυρίως περὶ τὸ ἀξίωμα καὶ τὴν θέσιν τοῦ Μ. Πρωτοσυγκέλλου κατὰ τοὺς μετὰ τὴν ἄλωσιν χρόνους. Τὴν γένεσιν τοῦ ἀξιώματος τούτου ἀποδίδει ὁ σ. εἰς τὴν ἀνάγκην τῶν μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς ΚΠόλεως Πατριαρχῶν ὅπως ἔχωσι παρ' ἑαυτοῖς ἐμπιστὸν πρόσωπον. Ὁ Πρωτοσύγκελλος ἦτο ἐπιφύρων τὸ πρόσωπον τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχοῦ ἅμα δὲ καὶ Μέγας Πνευματικὸς τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς ΚΠόλεως, εἶχε δὲ πάντοτε τὸν βαθμὸν Πρεσβυτέρου. Ἐπομένως ὁ Πρωτοσύγκελλος δὲν ἦτο ὁ πρῶτος τῶν Συγκέλλων, ἀλλ' εἶχεν ἴδιον ἀξίωμα. Ἐκτίθησι δὲ ὁ σ. λεπτομερέστατα τὰ κατὰ τὸν διωρισμὸν καὶ τὴν καὶ τὸν Μ. Πρωτοσυγκέλλου, τὴν θέσιν αὐτοῦ ὡς προϊσταμένου τῶν Πατριαρχείων, ὡς ἀρχηγοῦ καὶ προϊσταμένου τοῦ Κλήρου τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, καὶ περιγράφει ἐν γένει τὰ καθήκοντα καὶ τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ πρώτου ἀξιωματοῦ τούτου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου. Τὴν ἔκθεσιν αὐτοῦ στηρίζει ἐπὶ θαμνιστάτων μαρτυριῶν καὶ ἐπὶ τῆς πράξεως τοῦ Πατριαρχείου, ἣν ὅσον οὐδεὶς ἕτερος γινώσκει, αὐτὸς ἀσκήσας τὸ μέγα τοῦτο ἀξίωμα.

Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν Χρυσόστομου, Ὁ Ἀλεξανδρείας Ἀθανάσιος β'. (1276 1316) (Ἐκ τῆς Ἐπετηρίδος τῶν Βυζαντινῶν Σπουδῶν) Ἐν Ἀθήναις 1929. Ἡ μικρὰ αὕτη μονογραφία ἀποτελεῖ ἀπόσπασμα ἐκ τῆς ὑπὸ τοῦ σ. παρασκευασθεμένης Ἱστορίας τῆς Ἀλεξανδρείας. Ἀποδεικνύεται ἐν ἀρχῇ ὅτι εἶναι ἀνακριβὴς ἡ γνώμη τοῦ ῥώσου Chr. Lorange περὶ Πατριάρχου Ἀθανασίου β'. κατὰ τὸν θ'. αἰῶνα καὶ ὅτι Ἀθανάσιος β' ὑπῆρξεν ὁ κατὰ τὰ ἔτη 1276—1316 πατριαρχεύσας. Ἐκτίθεται δὲ λεπτομερῶς ἡ δρᾶσις τούτου καὶ ἡ ἐνεργὸς συμμετοχὴ εἰς τοὺς περὶ ἐνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν συζητήσεις καὶ ἐνεργείας ἐν ΚΠόλει, αἱ διάφοροι διπλωματικαὶ καὶ ἄλλαι ἀποστολαὶ αὐτοῦ καὶ ἡ καθόλου ἐκκλησιαστικὴ δρᾶσις.

Β. Α. Μυστακίδου, Ἡπειρωτικὰ ἀνάλεκτα (Ἐκ τῶν Ἡπειρωτικῶν Χρονικῶν) Ἐν Ἰωαννίνους 1929. Ἐκ τοῦ Ἡμερολογίου τοῦ Μαρτίνου Κρουσίου δημοσιεύει ὁ σ. πολυτίμους εἰδήσεις περὶ Μαχομένη Παπαδάτου καὶ Ἰωάννου Δούδη συμπληρουμένας καὶ ἐξ ἄλλων πηγῶν, περὶ τῶν ἐν Ἄνω Βεΐτση, τοῦ Ζαγορίου διδασκάλων κατὰ τὰ ἔτη 1824—1886 καὶ ἄλλα.

Ἑλληνικά. Ἱστορικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα ἐκδιδόμενον καθ' ἑξαμηνίαν. Διευθύνται: Κ. Ἀμαντός, Σ Κουγέας, Καθηγηταί. Τομ. 1928. *Κουγέα Σ.* Ἐπιγραφικαὶ ἐκ Γυθείου Συμβολαὶ—*Ἀμάντου* Κ. Τρεῖς ἄγνωστοι κώδικες τοῦ Χρονογράφου.—*Ρωμαίων Κ.* Οἱ Κῆρες τῆς Δήλου καὶ ἡ ἔρευνα τοῦ Θουκυδίδου—*Σωφρονίου Ἐδσρατιάδου,* Ὁ Πατριάρχης Ἀρσένιος C. S o t i r i o u Die Byz Malerei des XIV Jahr in Griechenland—*Κοντογιάννη Π.* Ἐγγραφα Δωδεκανησιακά—*Α. Σιγάλα,* Ἐπιστολὴ Παύλου Νεστερόφ.—*Κ o b l e r F r.* Ὁ Josef G6rtes καὶ ὁ ἀγὼν τῶν Ἑλλήνων.—*Ρωμαίων Κ.* Ἰερὸν ἐν Ραμνοῦντι τῆς Ἀγδίστεως—*Ἀμάντου Κ.* Κατωτικά Ἑλλάς—*Ἐδσρατιάδου Σωφρονίου,* Τυπικὸν τῆς ἐν ΚΙΙ. Μονῆς τοῦ Ἁγίου Μεγαλομάρτυρος Μάμαντος, S p: P a p p a s Un Napoléonide mort pour la Grèce, Paul Marie Bonapart, B e y N., Αἱ ἐπιδρομαὶ τῶν Βουλγάρων ὑπὸ τὸν Τζάφρον Συμεῶν καὶ τὰ σχόλια τοῦ Ἀρέθα Καισαρείας, *Κουγέα Σ.* Χρυσό-

βουλλον Κωνσταντίνου τοῦ Παλαιολόγου πρωτόγραφον καὶ ἀνέκδοτον δι' οὗ ἐπικυροῦνται ὄρωρα εἰς τοὺς υἱοὺς Γεμιστοῦ (1449). Βιβλιογραφία. Εἰδήσεις.

F. D. V o r g i k, Βίος τοῦ ἁγ. Βιασεσλάβου, ἐν Πράγα (ρωσιστὶ) 1929. Ὁ Καθηγητὴς του Πανεπιστημίου Πράγας γνωστὸς ἐκ τῶν ἱστορικῶν του ἔρευνῶν, ἐπὶ τῇ χλιετηρεβί τοῦ μαρτυρικοῦ βιβλίου τοῦ Βιασεσλάβου ἐδημοσίευσεν τὴν μικρὰν ταύτην μονογραφίαν, ἐν ἣ ἀφηγεῖται καὶ τὴν ἱεραποστολικὴν δράσιν τῶν ἐκ Θεσσαλονίκης ἀδελφῶν Κυρίλλου καὶ Μεθοδίου μεταξὺ τῶν Σλαύων.

Ἀγαθαγγέλου τοῦ Μάγνητος, Μητροπολίτου Χαλκηδόνος, Αἱ Περὶ Ὁρησκειτικῆς συνεργασίας ἀπασῶν τῶν Χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν ἐν τῷ παγκοσμίῳ ἐπιθυμητῷ πάντοθεν νῦν παρασκευαζομένῳ ἐξόχῳ φιλανθρωπῷ πανορίστῳ σκοπῷ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου. Ἐν ΚΠόλει 1928.

Ἀθανασίου Πολίτου, Ὁ Ἑλληνισμὸς καὶ ἡ νεωτέρα Αἴγυπτος. Τόμ. Α'. Ἱστορία τοῦ Αἰγυπτιώτου Ἑλληνισμοῦ ἀπὸ τοῦ 1798 μέχρι τοῦ 1927, Ἀλεξάνδρεια 1928. Μετὰ πρόλογον τοῦ κ. Ν. Καμπά, ὁ σ. ἐν Εἰσαγωγῇ ἐξετάζει τὰ τῆς ἐγκαταστάσεως τῶν Ἑλλήνων ἐν Αἰγύπτῳ, φρονῶν ὅτι οἱ Ἕλληνες ἐγκατεστάθησαν κυρίως μονίμως ἐν Αἰγύπτῳ κατὰ τὸν 8ον π. Χ. αἰῶνα, παρέχει δὲ ἐν γενικαῖς γραμμαῖς ἀμυδρὰν εἰκόνα τῆς ζωῆς καὶ δράσεως τοῦ Ἑλληνισμοῦ μέχρι τῶν Ῥωμαϊκῶν χρόνων καὶ ἐκείθεν μέχρι τῆς Ἀραβικῆς κατακτήσεως. Παρακολουθεῖ ἐφεξῆς τὸν Ἑλληνισμὸν μέχρι τοῦ 1798 ἐπὶ τῇ βάσει σποραδικῶς ἐμφανιζομένων πληροφοριῶν. Ἀνακρίβειαι τινες διέφυγον τοῦ σ. ὀφειλόμεναι εἰς ξένους συγγραφεῖς. Πρὸ πάντων σ. δὲν ἠδυνήθη ἐν παρακολούθησιν τὰς τύχας τοῦ ὀρθοδόξου Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας ὀφτινος ὁ Ἑλληνικὸς χαρακτὴρ συνεχράτει τὸν πρῆξαν τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἐν Αἰγύπτῳ διὰ μέσου τῶν αἰῶνων. Ἐν γένει ὁ σ. παρέτρεξε τὸ Πατριαρχεῖον καὶ εἰς τὸ κύριον μέρος τῆς συγγραφῆς του. Ἐν αὐτῷ ἐκθέτει λεπτομερῶς τὴν κατάστασιν τῶν Ἑλλήνων κατὰ τὴν Γαλλικὴν κατοχὴν καὶ ἐπὶ Μωχάμετ Ἄλυ, τὴν ἰδρυσιν καὶ ἀκμὴν τῶν Ἑλληνικῶν Κοινοτήτων, τῶν Ἑλληνικῶν Σχολῶν καὶ τῶν ἑλληνικῶν φιλανθρωπικῶν ἰδρυμάτων καὶ γενικῶς ἐπισκοπεῖ τὴν κατάστασιν τοῦ Αἰγυπτιώτου Ἑλληνισμοῦ ἀπὸ τοῦ 1798 μέχρι τοῦ 1927. X.

Νικολαου Χαλιορῆ, «Τὸ Μοναστήρι» ἦτοι ἡ παλαιὰ Μονὴ τῆς Κοιμήσεως καὶ ἡδὴ Μητροπολιτικὸς ναὸς τῆς νήσου Ὑδρας, Ἐν Πειραιῖ 1929. Συνεχίζων τὰς ἐπιστημονικὰς του ἐρεῦνας περὶ τῶν Ὑδραϊκῶν Χριστιανικῶν μνημείων ὁ καθηγητὴς κ. Χαλιορῆς μετὰ τὴν μονογραφίαν περὶ τῆς Μονῆς τοῦ προφήτου Ἠλίου, ἐκθέτει ἐν τῇ ἀνωτέρῳ πραγματείᾳ τὰ κατὰ τὴν Μονὴν τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, τὸ κατ' ἐξοχὴν «Μοναστήρι» τῆς Ὑδρας, τὸν σημερινὸν Μητροπολιτικὸν τῆς νήσου καὶ τῆς Μητροπόλεως Ὑδρας καὶ ἰπετσῶν. Μετὰ τὸν καθορισμὸν τῆς τοποθεσίας καὶ τῶν ὀνομάτων τῆς Μονῆς, ἐξετάζει ὁ σ. τὰ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἰδρύσεως αὐτῆς, μὴ ἔχων δὲ ἱκανὰς ἱστορικὰς μαρτυρίας καταφθάνει οὐχ ἦττον εἰς τὸ συμπέρασμα καθ' ὃ ἡ Μονὴ ἰδρῦθη πρὸ τοῦ 1655, ὅτε ἀναφέρεται θαῦμα τῆς ἐν αὐτῇ διασωζομένης ἱερᾶς εἰκόνης τῆς Θεοτόκου, πιθανῶς δὲ τῷ 1643 καὶ ἴσως ἀρχικῶς ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγ. Χαραλάμπους. Ἡ ἀκμὴ τῆς Μονῆς ἦτις καὶ Σταυροπηγιακὴ εἶχεν ἀνακηρυχθεῖ συμπίπτει κατὰ τὸν 17. αἰῶνα, ὅτε καὶ ἀνωκοδομήθη ὁ ναὸς. Σχετικὰς πολυτίμως εἰδήσεις παρέχουσιν αἱ σωζόμενα ἐπιγραφαί. Ἡ Μονὴ παρέσχε πολλὰς ὑπηρεσίας ἰδίως κατὰ τὴν Ἐπανάστασιν. Ὁ σ. ταῦτα πάντ' ἀφηγοῦμένους περιγράφει καὶ τὴν ἔσωτερικὴν ζωὴν τῆς Μονῆς, τὸν τρόπον τῆς ἐκλογῆς τῶν ἡγουμένων καὶ τὴν διοικήσιν αὐτῆς, ἀναγράφει τοὺς ἡγουμένους καὶ ἀφιεροῖ τὸ β' μέρος τῆς πραγματείας εἰς τὴν ἀρχιτεκτονικὴν τοῦ «Μοναστηρίου», περιγράφων ἀρχιτεκτονικῶς καὶ καλλιτεχνικῶς τὸν ναὸν καὶ τὴν περιοχὴν τῆς Μονῆς καὶ περικοσμῶν τὴν ὅλην ἐκθεσιν αὐτοῦ δι' εἰκόνας. Ὁ κ. Χαλιορῆς διὰ τῆς ἐμπεριστατωμένης ἐρεῦνης του κατώρθωσε νὰ ζωογονήσῃ τὸ «Μοναστήρι». Αἱ περὶ τῆς ἀρχῆς καὶ τῆς καθόλου αὐτοῦ πορείας ἀοριστίαι καὶ ἀδέσποτοι παραδόσεις, προσέλαβον τὸν τύπον ἱστορίας διηρωβωμένης. Τὸ θαυμασιον μνημεῖον τῆς Ὑδρας ἔχει ἡδὴ τὴν ἱστορίαν του, ἔχει τὴν ἐπιστημονικὴν

περιγραφὴν τῆς τέχνης του, ἀνεστηλώθη ἱστορικῶς καὶ καλλιτεχνικῶς διὰ τῆς ἀρίστης μονογραφίας τοῦ π. Χαλιοῦ.

Εὐλογίου Κουρίλα Λαυριότου, Ἱστορία τοῦ Ἀσκητισμοῦ. Ἀθωναίαι. Τόμ. Α' Θεσσαλονίκη 1929. Ὁ συγγραφεὺς τῆς πραγματείας ταύτης ἀνέλαβε νὰ πληρώσῃ κενὸν ἐν τῇ ἱστορίᾳ τοῦ Ἁγ. Ὁρους μέγα. Οἱ περὶ αὐτοῦ γράμμαντες ἠαχολώθησαν κυρίως περὶ τὴν ἱστορίαν τῶν Μονῶν, παρατρέσαντες τὰς Σκήτας καὶ τὰ Κελλία. Ὁ σ. ἀναλαβὼν νὰ ἐρευνησῇ τὴν ἱστορίαν ταύτην καὶ νὰ παραστήσῃ τὴν ζωὴν τῶν ἐν ταῖς Σκήταις καὶ ἐν τοῖς Κελλίοις ἀσκουμένων, ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν ἅπασαν τὴν σχετικὴν φιλολογίαν. Ἐπιπλέον δ' ἐνδιαιτῶσας μεταξὺ τῶν ἀσκητῶν ἀπεκόμισεν ἄμεσον γνῶσιν τῶν κατ' αὐτούς. Ἐν Εἰσαγωγῇ ποιεῖται γενικὴ ἀνασκοπήσιν τοῦ Ἀσκητισμοῦ καθόλου, ἐκτιθέμενος τὴν μεγάλην αὐτοῦ σημασίαν ἐν τῇ χριστιανικῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ τὰς πολυτίμους ἐκδουλεύσεις. Ὁρθοτάτην μεταχειριζόμενος μέθοδον προσάγει μεμαρτυρημένα γεγονότα καὶ σαφῆ παραδείγματα πρὸς ἀπόδειξιν τῶν λεγομένων. Εἰσερχόμενος δὲ εἰς τὴν ἐρευναν τοῦ Ἀγιορειτικοῦ ἀσκητισμοῦ καὶ τῶν σχέσεων αὐτοῦ πρὸς τὸν ἀρχαῖον, εὐρίσκει αὐτὸν συνεχίζοντα τὰς παραδόσεις τοῦ ἀρχαίου καὶ ἐμφορούμενον τῶν αὐτῶν ἰδεωδῶν. Φρονεῖ δὲ ὅτι αἱ πρῶται τοῦ Ἀθῶνος ἀσκηταὶ προήρχοντο ἐκ Παλαιστίνης, Συρίας καὶ Αἰγύπτου καὶ δι' ἐκ Νιτρίας ἀπομακρυθέντες ἐκεῖθεν κατὰ τὰς ἐπιδρομὰς τῶν Περσῶν καὶ τῶν Ἀράβων τὴν γνώμην ταύτην κατοχυρεῖ διὰ πολλῶν ἀποδείξεων, καθιστῶν αὐτὴν εὐπαρόδεκτον.

Μετὰ τ' ἀνωτέρω ἐπιλαμβάνεται ὁ σ. τῆς περιγραφῆς τῆς Σκήτης τῶν Κουσοκαλυβίων ἐν ἐξάρσει ποιητικῇ παρέχει γενικωτέραν περιγραφὴν τοῦ Ἀθῶ καὶ διακριβῶν πᾶσαν δυνατὴν λεπτομέρειαν, σχετικὴν πρὸς τὸν χώρῳ ἰδίως τῶν Κουσοκαλυβίων, μετὰ τινος δὲ παρεκβάσεις ἀφηγεῖται τὸν βίον τοῦ ὁσίου Ἀκακίου τοῦ Καλυβίτου, ἀκμάσαντος κατὰ τὸν 15' αἰῶνα, καὶ ἄλλων ἡσυχαστῶν, τῶν νεομαρτύρων Ρωμανοῦ Παχωμίου καὶ Νικοδήμου, τοῦ μὲν κατὰ τὸν 15' τῶν δὲ κατὰ τὸν 17' αἰῶνα ὑποστάντων τὸ μαρτύριον. Ὡσαύτως μετὰ σχετικῆν εἰσαγωγὴν διηγεῖται ἐκτενῶς τοῦ ὁσίου Μαξίμου Κουσοκαλυβίτου τὸν βίον. Ὁ Μαξίμος ἀκμάσας ἐν τέλει τοῦ 17' καὶ ἐν ἀρχῇ τοῦ 18' αἰῶνος καὶ παρὰ τοῦ Γρηγορίου Σιναΐτου διδαχθεὶς τὴν νοερὰν προσευχὴν συνετέλεσε φαίνεται εἰς τὴν ἐπικράτησιν αὐτῆς καὶ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ἡσυχασμοῦ ἐν Ἀγίῳ Ὄρει Ἄλλα δὲν ἐμφανίζεται κατὰ τὰς ἡσυχαστικὰς ἐρίδας. Μαθητῆς τοῦ Μαξίμου ὑπῆρξεν ὁ ὁσιος Νήφων, ὃν ὡσαύτως βιογραφεῖ ὁ σ. προσάγων πᾶσας τὰς παραδόσεις περὶ τῶν ἁγίων τῶν Κουσοκαλυβίων.

Ἐν δευτέρῳ μέρει τῆς πραγματείας ὁ σ. ἄρσημα περὶ τῆς Σκήτης δημοσιεῖ ἐγγραφα, τινὰ μὲν ἀνέκδοτα ἐκ τῶν Ἀρχείων τῆς Μονῆς τῆς Μ. Λαύρας, ὡς καὶ πολλὰ σχετικὰ σημειώματα, τινὰ δὲ καὶ ἐκδεδομένα ἀλλὰ διορθούμενα ὑπ' αὐτοῦ. Τὰ ἐγγραφα ταῦτα ἀναφέρονται α) εἰς τὰ τυπικά, τὴν διοικήσιν καὶ τὸν ὀργανισμόν τῆς Σκήτης β) εἰς τὰς ἐξόδους τῶν μοναχῶν καὶ τοὺς ὑπ' αὐτῶν κομισζόμενους δοκίμους νέους γ) εἰς τοὺς πόρους τῆς Σκήτης, δ) εἰς τὴν δικαιοπραγίαν τῆς Μονῆς τῆς Μ. Λαύρας πρὸς τὴν Σκήτην καὶ ε) εἰς τὸ φορολογικόν, τὸ περὶ διαδοχῆς ἰδιαιτησίας καὶ τριμεριδίου πολύκροτον ζήτημα, ὅπερ καὶ ἀφηγεῖται ὁ σ., παρέχων καὶ περὶ τῶν λοιπῶν διεξοδικὰς πληροφορίες, ἐν τῇ ἀναλύσει τῶν δημοσιευομένων ἐγγράφων.

Ἰσως ἡδύνατο ὁ σ. ἄλλως νὰ διαθέσῃ τὸ πλουσιώτατον ὕλικόν, ὅπερ ἐπιμελῶς συνέλεξεν, ἴσως ἐν μακροῖ Εἰσαγωγῇ ἦτο δυνατόν νὰ προτάξῃ ὅσα παρεκβατικῶς παρεῖσάγει, διακόπτων ἑνιαχοῦ τὴν σειρὰν τοῦ λόγου, νὰ κατατάξῃ ἐν γένει τὴν ἀφήγησιν αὐτοῦ ἄλλως πως ἵνα δευχθῇ κάλλιον ἢ ἱστορικῇ ἀρχῇ, ἀνάπτυξιν καὶ ἐξέλιξιν τῆς Σκήτης Κουσοκαλυβίων, περὶ ἣν κυρίως ἀσχολεῖται ὁ τόμος οὗτος, ἀλλὰ καὶ ὡς ἔχουσιν ἢ διάθεσις τοῦ ὕλικου καὶ ἢ σειρὰ καὶ ἢ διατύπωσις τῶν ποικίλων ἱστορικῶν στοιχείων καὶ θεμάτων, πληροῦσι τοὺς ὄρους τῆς ἐπιστημονικῆς πραγματείας. Τὰ ποικίλα θέματα συναρμολογοῦνται καταλλήλως ἐν ἐκθέσει ζωηροτάτῃ καὶ ἐνθουσιώδη, διότι ὁ σ. δὲν εἶναι ξένος πρὸς τὰ πρόσωπα καὶ τὰ πράγματα, ἅτινα ἀνέλαβε πιστῶς ν' ἀπεικονίσῃ. Ὁ διεξερχόμενος τὸν τόμον ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους ἔχει πλήρη καὶ ἀπικριβωμένην τὴν εἰκόνα τοῦ ἀσκητισμοῦ γενικῶς καὶ τοῦ ἐν τῇ

Σχῆτη τῶν Καυσοκαλυβίων ἰδίᾳ, ποριζόμενος ταυτοχρόνως πληθὺν πληρο-φοριῶν καὶ σχετικῶν ἱστορικῶν γεγονότων. Ἄριστη δὲ εἶναι καὶ ἡ ἐμφάνισις τοῦ τόμου, περικοσμουμένου ὑπὸ διαφόρων εἰκόνων. Ὁ σ. εἶναι ἄξιος παν-τὸς ἐπαίνου ἐπὶ τῷ ἔργῳ τούτῳ, εὐχόμεθα δὲ ὅπως ταχέως ἴδῃ τὸ φῶς καὶ ὁ Β' τόμος, ἐν ᾧ ἐκτὸς ἄλλων θὰ παρατεθῇ καὶ ἡ σύγχρονος ἱστορία τῶν Καυσοκαλυβίων. X

Κλεάνθου Στρατιώτου, Καθηγητοῦ ἐν τῇ Ἱερῶν Σχολῇ Ἀγ. Ανα-στασίας, Κατηχητικῇ, ἢ Θρησκευτικῇ διδασκαλίᾳ καὶ ἀγωγή, κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς Ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας. Τόμ. Α'. αὐτοτελής, Ἐν Θεσσα-λονίκῃ 1929.

Ὁ Καθηγητὴς κ. Κλεάνθου Στρατιώτης, γνωστὸς καὶ ἐξ ἄλλων συγγρα-φῶν, πρῶτος παρ' ἡμῖν ἀνέλαβε νὰ ἐκθέσῃ εὐρέως τὸ μάθημα τῆς Κατη-χητικῆς καὶ νὰ παρουσιάσῃ ἔργον ἐφάμιλλον πρὸς τὰ ξένα. Μετὰ μακρῶν Εἰ-σαγωγῶν ἐκτίθει τὴν Ἱστορίαν τῆς Κατηχήσεως καὶ τῆς Κατηχητικῆς, εἶτα δ' ἐν πρώτῳ μέρει τοῦ ὅλου ἔργου ἐξετάζει τὸν Κατηχητὴν καὶ τοὺς κατη-χουμένους, τὸ θερησκευτικὸν μάθημα καὶ τὴν θερησκευτικὴν ἐν γένει διδα-σκαλίαν ἐν ταῖς Σχολαῖς. Μετὰ τὴν ἐκθεσὶν τῆς ὕλης ἀξίας καὶ μορφῆς τῆς θερησκευτικῆς ὕλης καὶ διδασκαλίας εἰσέρχεται εἰς τὴν ἔρευναν τῶν ἐπὶ μέ-ρους μαθημάτων, ἧτοι τῆς Ἱερᾶς Ἱστορίας, τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἱστορίας, τῆς Ἁγίας Γραφῆς, τῆς κυρίως Κατηχήσεως Περαιτέρω ἀφιεροῖ διάφορα κεφάλαια εἰς τὴν ἐκθεσὶν τῶν ἀρχῶν τῆς γενικῆς διδασκατικῆς, ὡς καὶ τῆς εἰδικῆς μεθοδολογίας ἢ διδακτικῆς, ἐφαρμοζῶν αὐτὰς ἐπὶ ἐνὸς ἐκάστου τῶν μαθημάτων.

Τοιοῦτο ἐν γενικωτάταις γραμμαῖς τὸ περιεχόμενον τῆς «Κατηχητικῆς» τοῦ κ. Κλεάνθου Στρατιώτου. Ὁ συγγραφεὺς συνέγραψε τὸ ἔργον του πρὸ παντὸς διὰ τοὺς κατηχητὰς ἧτοι τοὺς καθηγητὰς καὶ διδασκάλους τῶν θερη-σκευτικῶν μαθημάτων, σκοπὸν ἔχων νὰ προκαλέσῃ τὸ διαφέρον αὐτῶν πρὸς τὰ ὑψίστης σπουδαιότητος μαθήματα ταῦτα καὶ νὰ παρασῇ εἰς αὐτοὺς τὰς ἀναγκαῖας γνώσεις καὶ ὁδηγίας πρὸς μεθοδικὴν καὶ καρποφόρον διδασκαλίαν αὐτῶν. Ἀλλὰ τὸ σύγγραμμα τοῦ κ. Κλ. Στρατιώτου φέρει καὶ γενικώτερον χαρακτῆρα, σκοποῦν νὰ ὑπερασπίσῃ καὶ κατοχυρώσῃ τὰ θερησκευτικὰ μαθή-ματα κατὰ πάσης προσβολῆς. Τοῦτο δὲ τὸ μέρος τοῦ συγγράμματος εἶναι ἐν τῶν σπουδαιωτέρων, ἀλλὰ καὶ τὸ ὅλον ἄξιον πολλοῦ λόγου σύγγραμμα δέον νὰ προκαλέσῃ τὴν προσοχὴν παντὸς κληρικοῦ καὶ παντὸς εὐσεβοῦς χριστια-νοῦ. Ὁ σ. ἔχων πάντα τὰ ἐπιστημονικὰ ἐφόδια πρὸς συγγραφὴν τοιοῦτου συγγράμματος, μετὰ σαφηνείας καὶ ἀκριβείας ἅμα δὲ καὶ μεθοδικότητος κα-τάρθασε νὰ ἐκθέσῃ τὰ διάφορα θέματα αὐτοῦ καὶ νὰ καταστήσῃ τὸ ἔργον του ἐπαγωγόν. Ὅθεν θερμότατα αὐτὸ συνιστῶμεν. X

J o h. G o e t t s b e r g e r. Das Buch Daniel übersetzt und erklärt. Bonn 1928 (σελ. VIII+104). - Ἡ βίβλος τοῦ Δανιὴλ πάντοτε μὲν, μάλιστα δὲ κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη προεκάλεσε ζῶηρότατον τὸ διαφέρον τῶν ἐξηγη-τῶν. Ἀρκεῖ νὰ σημειωθῇ, ὅτι ἀπὸ τοῦ 1900 μέχρι σήμερον ἔχουσι δημοσιευθῆ ὀκτὼ ἐπιστημονικὰ ὑπομνήματα εἰς αὐτὴν καὶ πληθὺς ἐργασιῶν ἀναφερο-μένων εἰς διάφορα σημεῖα αὐτῆς. Τῆς κινήσεως δὲ ταύτης φιλοτίμως μετέχει καὶ ἡ παπικὴ Θεολογία, ἧς ἐγκριτος ἀντιπρόσωπος εἶναι καὶ ὁ γνωστὸς καὶ ἐξ ἄλλων ἔργων καὶ δὴ καὶ ἐκ τῆς βιβλιογραφηθείσης ἡδὴ ἐν τῇ Θεολογίᾳ *Εἰσαγωγῆς εἰς τὴν Π. Διαθήκην* συγγραφεὺς τοῦ μετὰ χεῖρας ὑπομνήματος, ὄπερ, καίπερ δημοσιευόμενον ἐν τῇ σειρᾷ τῶν βραχέων ὑπομνημάτων ὑπὸ τὸν τίτλον «Die Heilige Schrift des A. Testam. übersetzt u. erklärt, οὐχ ἦτ-τον ὅμως φέρει ἀκραιφνῶς ἐπιστημονικὸν χαρακτῆρα καὶ ἀποτελεῖ σοβαρὰν ἀπόπειραν πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν πολυαριθμῶν ἐξηγητικῶν καὶ εἰσαγωγικῶν τῆς βίβλου ταύτης προβλημάτων. Προτάσσεται εἰσαγωγή ἐκ 14 σελ. καὶ ἐπε-ται εὐστοχος κατὰ λέξιν ἐξηγησις (γερμανιστῆ), κάτωθεν τῆς ὁποίας ὑπάρχει σύντομος, ἀλλ' ἐμβριθὴς καὶ δὴ αὐτοτελής πολλαχοῦ ἐρμηνεία. Ὁ σ. δεχόμενος τὴν βαθμιαίαν γένεσιν τοῦ βιβλίου, ἦν καταβιβάζει μέχρι τῆς ἑλληνικῆς λεγο-μένης ἐποχῆς, ἀνάγει τὸ κύριον αὐτοῦ σῶμα εἰς τὴν Δανιήλειον ἐποχὴν. Τυχάνων δ' ἐκ τῶν φιλελευθέρων θεολόγων τῆς Αἰωνικῆς ἐκκλησίας ἔχε-ται μὲν ἐν πολλοῖς τῆς παραδόσεως, καθ' ὅσον δέχεται τὴν ἱστορικότητα

τοῦ προσώπου τοῦ Δανιὴλ καὶ τὴν γνησιότητα τῶν προφητειῶν τοῦ βιβλίου, ποιεῖται δ' ὁμοῦ καὶ ἰκανὰς παραχωρήσεις εἰς τὴν λεγομένην «κριτικὴν ἐπιστήμην», δηλ. τὴν φιλελευθέραν, περὶ τὴν σχετικὴν γραμματείαν τῆς ὁποίας, ὡς καὶ τῆς παλαιῆς, ἀποδεικνύεται καὶ ἐνταῦθα ἐντριβεστάτος. Ὡς δειγμάτια δὲ τοιοῦτων παραχωρήσεων, αἵτινες, δὲν εἶναι κατὰ πάντα δεδουλευμέναι, ἀναφέρομεν τὴν ἐκδοχὴν τοῦ σ. ὅτι ἡ ἐν κεφ. δ' 5 ἐτυμολογία τοῦ ὀνόματος τοῦ Βαλτάσαρ δὲν εἶναι ὀρθή καὶ ὅτι ὁ ὄρος *νῆδς ἀνθρώπου* (κεφ. ζ') ἔχει περιληπτικὴν ἔννοιαν, τὴν ἀναγνώρισιν μακκαβαϊκῶν σχέσεων ἐν τοῖς κεφ. ζ' ἡ καὶ θ' κλπ. Παρὰ δὲ τὰς παραχωρήσεις ταύτας καὶ τὸ ἀπαράδεκτον ἐνίαν ἰσχυρισμῶν τοῦ σ. ὡς λ. χ. περὶ τῆς γενέσεως τοῦ βιβλίου, ἐν τούτοις θεωροῦμεν καὶ συνιστοῦμεν τὸ ἔργον τοῦτο ὡς ἄξιον πολλῆς προσοχῆς καὶ ὡς ἐν τῶν ἀρίστων ὑπομνημάτων ἐν τῇ μνημονευθείσῃ ἐξηγητικῇ σειρᾷ.

Π. I M.

Zeitschrift für die Alttestam. Wissenschaft und die Kunde des nachbiblischen Judentums herausgegeben von Prof. Joh. Hempel. Ἐξεδόθη τὸ τεῦχος 3 τοῦ 6 τόμου τῆς νέας σειρᾶς (1929) περιέχον πραγματείας τῶν Hertzberg (περὶ τῆς Mizra), Robertson, (περὶ τοῦ Ἑσραίου ΚΖ' 2-6), Bork (περὶ τῆς χρονολογίας τῆς βιβλικῆς προΐστορίας), Mundle (περὶ τοῦ θρησκευτ. προβλήματος τοῦ Δ' Ἑσδρα) καὶ διαφόρους ἀνακοινώσεις τῶν Alt, Jepsen, König καὶ τοῦ ἐκδότου.

Π. I M.

Barthol. Heigl Religionsgeschichtliche Methode und Theologie. (Bibl. Zeitfragen 1926 σελ. 60).—Ὁ παλαιὸς συγγραφεὺς τῆς ἀξιοσπουδαίου ταύτης μελέτης, ἥτις ἀποτελεῖ ἐπεξεργασίαν πρυτανικοῦ λόγου, πραγματεύεται ἐνταῦθα μετ' ἐπιστήμης καὶ νηφαλιότητος καὶ σαφηνείας τὸ σπουδαιότατον ζήτημα τῆς ἐποχῆς ἡμῶν *περὶ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς θερησκευτικῆς μεθόδου ἐν τῇ Θεολογίᾳ*, καθορίζων τὰ δικαιώματα καὶ τὰ ὄρια τῆς μεθόδου ταύτης, καταδεικνύων τὴν σφαιρερὰν ἐφαρμογὴν αὐτῆς καὶ ὑποτυπῶν τοὺς ὄρους τῆς ὀρθῆς ἐφαρμογῆς αὐτῆς.

Π. I M.

W. Bauer Griechisch — Deutsches Wörterbuch zu den Schriften des Neuen Testaments und der übrigen altchristlichen Literatur. Göttingen 1928 (σελ. 740).—Πρόκειται περὶ δευτέρας ἄρδην ἐπεξεργασμένης ἐκδόσεως τοῦ γνωστοῦ λεξικοῦ τῆς Κ.Δ. τοῦ προῶτως ἀποθανόντος (1920) Preuschen. Τὸ λεξικόν τοῦτο ὑπὸ τὴν νέαν αὐτοῦ ἐμφάνισιν, πρὸς συγχρότην τῆς ὁποίας ἐλήφθησαν πρὸ ὀφθαλμῶν πάσαι αἱ νεώταται ἔρευναι ἐπὶ τῆς ἑλληνιστικῆς κοινῆς (ἑλληνιστικοῖς συγγραφεῖς, ἀπύργοι, ἐπιγραφαί, μετάφρασις Ὁ', δημῶδης νεοελληνικῆ), εἶναι τὸ ἀριστον τοῦ εἴδους αὐτοῦ καὶ ἀποτελεῖ ἀπαραίτητον βοήθημα διὰ τὴν ἐπιστημονικὴν μελέτην οὐ μόνον τῆς Κ. Διαθήκης, ἀλλὰ καὶ τῆς ἑλληνικῆς Π.Δ. τῶν Ὁ', ἔτι δὲ καὶ τῆς παλαιωτάτης χριστιανικῆς γραμματείας.

Π. I M.

Στεφ. Ν. Θωμοπούλου. Ὁ Μέγας Δέρκων Γρηγόριος ἀνατύπωσις ἐκ τοῦ Δελτ. Ἱστορ. καὶ Ἐθν. Ἐταιρείας.

Ὁ ἐν τῇ Ἐθνικῇ Βιβλιοθήκῃ Τμηματάρχης γνωστός καὶ ἐξ ἄλλων αὐτοῦ πολυτίμων ἔργων ἱστοριοδίφης κ. Στ. Ν. Θωμοπούλος, ἐδημοσίευσεν τὴν ἄνω μελέτην ἐκ 50 σελίδων ἀποκαλύψας σπουδαίας σελίδας τοῦ Ἐθνικοῦ ἡμῶν βίου, διὰ τῆς δράσεως ἐνὸς ἐκ τῶν μᾶλλον διακεκριμένων κληρικῶν τῆς πολυταράχου ἐκείνης ἐποχῆς.

Γρηγόριος ὁ Δέρκων Πελοποννήσιος τὴν πατρίδα ἐκάθη Μοναχὸς ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Ἁγίου Ἀθανασίου τοῦ Φίλια ἔνθα διδασχθεὶς καὶ τὰ πρῶτα γράμματα ἀπῆλθεν εἰς τὴν Βασιλεῦσαν μαθητεύσας ἐν τῇ τοῦ Γένους σχολῇ Πατριαρχοῦντος δὲ τοῦ Σωφρονίου ἐχειροτονήθη μητροπολίτης Λακεδαιμονίας εἰς διαδοχὴν τοῦ ὑπὸ τῶν Τούρκων σφραγισθέντος Ἀνανίου, ἀναμικθέντος εἰς τὴν ἐπανάστασιν τῆς Ῥωσσίας Ὁσλῶφ. Ὁ Γρηγόριος ἐβάδισε καὶ οὗτος ἐπὶ τὰ ἴχνη τῶν προκατόχων του ὑποθάλλοντος τοὺς κλέφτας καὶ ἰδίᾳ τὸν περιώνυμον Ζαχαριαν ἐξ οὗ καὶ ἐφυλακίσθη ἐπὶ 9 μῆνας. Ἀποφυλακισθεὶς διὰ χρημάτων μετετέθη εἰς Βιδύνιον τῆς Βουλγαρίας ἔνθα καὶ ἐκεῖ ἀνεμίχθη εἰς τὴν ἐπανάστασιν τοῦ Πασβάνογλου (1797). Δραπετεύσας δὲ ἐκεῖθεν μετετέθη ἐπὶ Καλλινίκου Ἐ' εἰς τὴν Μητρόπολιν Δέρκων. Ὡς τοιοῦτος ἀποτελῶν μέλος τῆς ἐνδημοῦσης Συνόδου ἀπέβη ὁ κυριώτερος αὐτῆς.

μοχλός, ἐξ οὗ καὶ συναπηγορίσθη μετὰ τοῦ Γρηγορίου Ε' καὶ τῶν ἄλλων Ἀρχιερέων κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ Πάσχα, καθαγιάσας οὕτω διὰ τοῦ αἵματος τοῦ δένδρον τῆς Ἑλληνικῆς ἐλευθερίας. Ὁ Δέσποιν Γρηγόριος ἦτο προστάτης τοῦ ἠρωϊκοῦ Γογγ. Παπαφλέσσα ἐν καὶ ἀπὸ Μοναχὸν τῆς Μονῆς Ῥακίτης ἐχειροτόνησε Ἱερέα καὶ Ἀρχιμανδρίτην κατέστησε'. † Θ. καὶ Φ. Ι.

Meister der Freitige aus dem 19 und 20 Jahrhundert, ὑπὸ Dr A. Dorders, 2 ἐκδ. Münster, w. ἐκδόσ. Regensburg, σελ. 528.

Ἡ προκειμένη συλλογὴ εἶναι ὀμηρικὸν βιβλίον, ὡς συνέδημος τῶν ἱεροκηρῶν εἶναι δὲ οὐ μόνον ἐν πλούσιον μεταλλεῖον βαθειῶν καὶ διδακτικῶν σκέψεων. ἀλλὰ καὶ δαψιλῆς πηγὴ ὀμηρικῆς μορφώσεως καὶ ἐξασκήσεως.

Alltestamentliche Parallelen in den eingellnen Sonntagsevangelien, ὑπὸ Dr Sor. Dürr, Berlin, σελ. 178 ἐκδόσ. Germania.

Ὁ Dürr εἶναι γνωστός ὡς καλὸς ἐρμηνευτὴς τῶν θερησκευτικῶν ἀξιών τῆς Π. Διαθήκης. Τὸ νέον τοῦτο ἔργον του εἶναι ἐξαισιος ὀδηγὸς εἰς τὸν ἱεροκηρῶν, διὰ τὴν κατάλληλον χρησιμοποίησιν ὑπ' αὐτοῦ τοῦ περιεχομένου τῆς Π. Δ. ἐν σχέσει πρὸς τὴν διδασκαλίαν τοῦ ἱ. Εὐαγγελίου. Βεβαίως δύνανται νὰ εὐρεθῶσιν ἐν τῇ Π. Δ. καὶ ἄλλα παράλληλα χωρία πρὸς τὸ κείμενον τῶν κυριακῶν περικοπῶν τοῦ Εὐαγγελίου. Ἄλλ' ὀφείλει τις νὰ ὁμολογήσῃ, ὅτι ὁ συγγραφεὺς δίδει ἐκ τῶν πρώτων καταλλήλους ὀδηγίας πρὸς ἀρμοδίαν καὶ ἐπωφελεῖ ἐκμετάλλευσιν τῆς Π. Δ. διὰ τὰ εὐαγγελικὰ κηρύγματα.

Gottes werke und Menschenwege ὑπὸ τῶν Fugel καὶ Lippert σελ. 72 μετ' εἰκόνων, München, ἐκδόσ. Müller.

Τὸ ἔργον τῶν εὐσεβῶν συγγραφέων εἶναι καρποφόρος καθοδηγία εἰς τὰ συμβάντα τῆς ἱ. Βίβλου. Ἐκ τούτων ὁ Fugel διὰ τῶν ἐπιτυχῶν εἰκόνων του δεικνύει τὸ ἐκπαλιν μεγαλεῖον τῆς ἱ. Βίβλου, εἰς ἐνίσχυσιν τοῦ ὁποίου ἔρχονται οἱ σύντομοι καὶ ἐπιτυχεῖς ἐξηγήσεις τοῦ Lippert.

He! Missa est! 20 Predigten über das heilige Messopfer, ὑπὸ A. Obendorfer, Regensburg, ἐκδόσ. Manz.

Ὁ συγγραφεὺς γνωστός καὶ ἐξ ἄλλων συλλογῶν κηρυγμάτων, ἐπιτυχῶς καὶ εὐλαβῶς ἐρμηνεύει ἐν 20 κηρύγμασι τὴν θ. λειτουργίαν τῆς Δευ. Ἐκκλησίας καὶ ὁ Ὁρθόδοξος κηρῦξ τοῦ θ. Λόγου εὐρίσκει πολλὰς ὀφελείας ἐκ τοῦ ἔργου τούτου διὰ τὰ λειτουργικά του θέματα. Τονίζομεν δὲ ἰδιαίτερος τὴν ἀπαράμιλλον σαφήνειαν τοῦ Obendorfer.

25 Traunungsansprachen ὑπὸ Oeser ἐκδόσ. Opitz ἐν Warnsdorf, σελ. 56.

Σύντομοι ὀμιλίαι διὰ γάμους, ἐμπεριέχουσαι πρακτικὰς ὀδηγίας εἰς τοὺς νονύμφους κατὰ τὸ νέον στάδιον τοῦ βίου αὐτῶν.

Wahr ich an einen Herrgottglaube ὑπὸ Ailing, ἐκδότ. Ohlinger ἐν Bad Mergentheim, σελ. 48.

Εἶναι σύντομοι καὶ εὐστοχοὶ δικαιολογίαι ἐνὸς πιστοῦ καὶ εὐλαβοῦς ἐργάτου ἀπέναντι ἀσεβοῦς περιβάλλοντος.

Wandel in der Liebe ὑπὸ Wesseling σελ. 187, Hiltrup παρὰ Münster, ἐκδότ. Herz-Jesu Missionshaus.

Μετὰ πολλῆς προσοχῆς, σαφήνειας καὶ εὐλαβείας συντεταγμένα ἀναγνώσματα δι' ἕκαστον χριστιανὸν ὡς ὀδηγία ἐν τῷ καθημερινῷ βίῳ

Maria tröstet die Betrüben, ὑπὸ Ströbele, ἐκδότ. Ohlinger ἐν Bad Mergentheim.

Εἶναι λίαν παραμυθητικὸν κήρυγμα εἰς 23 σελίδας διὰ τοὺς τεθλιμμένους τὴν καρδίαν.

Von Mutter und Kind ὑπὸ Strassnes σελ. 130, Rottenburg, Baden.

Ἡ συγγραφεὺς μετ' εὐστοχωτάτων εἰκόνων ζωγραφίζει τὴν ἀκλόνητον σχέσιν τῆς μητρὸς πρὸς τὸ τέκνον. Λίαν σπανίως εὐρίσκει τις τοιοῦτον βιβλίον, πραγματευόμενον καὶ τρυφερὸν καὶ λεπτὸν τοῦτο ζήτημα μετὰ τὴν πειστικότητος καὶ χρησιμότητος, ὅσον τὸ ἔργον τοῦτο τῆς Strassner.

Zelia. Mysterleben einer christlichen Mutter

Ἡ Μονῆ Ῥακίτης τέσσαρας ὥρας ἀπέχουσα τῶν Καλαμῶν ὡς ἀναγράφει ὁ κ. Θωμόπουλος (σελ. 72) δὲν ὑπάρχει.

ὑπὸ Castro ἐκδότης. Schulbrüder ἐν Kiruach—Willingen, Baden, σελ. 301.

Εἰς τῶν πλὴν μίαις εὐσεβούς μητρος περιγράφει λίαν θαυμαστικῶς τὸν παραδειγματικὸν χριστιανικὸν βίον αὐτῆς. Τοιαύτην ἐντύπωσιν ἔκαμε τὸ περιεχόμενον τοῦ βιβλίου τούτου, ὥστε ἐντός ὀλιγίστων ἐτῶν ἐγένοντο πλείοσαι μεταφράσεις τοῦ ἔργου τούτου, τὸ ὅποιον τῷ ὄντι εἶναι ἐν ἀθάνατον μνημεῖον τῆς ἀγάπης τοῦ τέκνου πρὸς τὴν ὑποδειγματικὴν μητέρα· τὸ ἔργον ἐξεδόθη τὸ πρῶτον ἐν Βρασιλίᾳ· εὐχῆς ἔργον θὰ ἦτο νὰ μεταφράζετο τοῦτο καὶ εἰς τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν.

F r a u e n b e r u f u n d S e e l s o r g e, ὑπὸ Klens, Düsseldorf καὶ Bonn, ἐκδότης. Verbandsverlag

Εἶναι διάφοροι λόγοι ἐκφωνηθέντες ἐν συνεδρίῳ τινὶ (10—13 Σεπτ. 1928) ἐν Düsseldorf τῆς ἐνώσεως τῶν κατὰλ. νεανίδων τῆς Γερμανίας. Οὗτοι χύνουσι ἀπλετον φῶς εἰς τὴν ἐπίδρασιν τοῦ ἐπαγγελματικῆς βίου ἐπὶ τὸν γυναικεῖον ἐν γένει κόσμον καὶ τὴν οἰκογένειαν καὶ καθοδηγοῦσι, πῶς πρέπει τις νὰ πραγματευθῇ ζητήματα, σχετιζόμενα πρὸς τὴν ἐπίδρασιν ταύτην, ἵνα δρέψῃ καλοὺς καρπούς, ἀφορῶντας ἐν γένει τὸν εὐσεβῆ χριστιανικὸν βίον καὶ τὴν οἰκοδομίαν τὴν θρησκευτικὴν.

U n s e r L e b e n e i n G e b e t ὑπὸ P. C h a r l e s, ἐκδ. Sehöningh Paderborn, σελ. 287.

Εἶναι βιβλίον, παρουσιάζον πειστικώτατα τὴν μεγίστην ἀξίαν τῆς θερμῆς προσευχῆς· εἶναι δὲ ἐκ τῶν ὀλιγίστων βιβλίων, ἅτινα διεδόθησαν εἰς διαφόρους χώρας, π. χ. εἰς Γαλλίαν, Ἀγγλίαν, Ἰταλίαν, Οὐγγαρίαν καὶ Γερμανίαν. Τὸ ἔργον ἐγράφη τὸ πρῶτον ἐν Γαλλίᾳ καὶ μεταφράσθη εἰς τὴν Γερμανικὴν ὑπὸ J. Clemens.

J e s u s u n d d i e s o z i a l e N o t d e r G e g e n w a r t ὑπὸ S t e i n m a n n, Schöningh, Paderborn, σελ. 157

Ἐο συγγραφεὺς τοῦ γνωστοῦ ἔργου, „Jesus und die soziale Frage“, διὰ τοῦ νέου ἔργου του ἐξηγεῖ πρακτικῶς ὅσα θεωρητικῶς εἶχεν ἀναπτύξει ἐν τῷ προτέρῳ σοφῷ συγγράμματι αὐτοῦ. Ὁ Steinmann, τακτικὸς καθηγητῆς τῆς ἐξηγητικῆς τῆς Κ. Δ. ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ Brauns bery (Ἀνατολ. Πρωσσ.), εἶναι ἐκ τῶν εὐστοχοτάτων καὶ σπανιωτάτων ἐξηγητῶν τῆς σχέσεως τοῦ Ἰησοῦ πρὸς τὴν σύγχρονον κοινωνικὴν ἀνάγκην. Ἡ ἀνάγνωσις τοῦ νέου τούτου ἔργου πληροῖ τὴν καρδίαν τοῦ ἀναγνώστου θετικῆς παραγορίας καὶ ἐποικοδομήσεως. Ὁ σύγχρονος κῆρυξ τοῦ λόγου ἔχει πολλὰ νὰ ὠφεληθῇ διὰ τὰ σύγχρονα θέματα ἐκ τοῦ ἔργου τοῦ διαπρεποῦς καθηγητοῦ.

L i c h t v o m K r e u z e ὑπὸ Filglein, Regensburg ἐκδ. Manz σελ. 92.

Εἶναι ἐπτά κηρύγματα κατὰ τὴν Τεσσαρακοστήν, περιέχοντα κοινωνικὰς σκέψεις, παραγορίας καὶ ἐνισχύσεις ἀπὸ τῆς ἱστορίας τῶν παθῶν τοῦ Κυρίου.

D i e c h r i s t l i c h e E h e ὑπὸ Kurtzschid ἐκδ. Walterscheid Bonn und Düsseldorf.

Λίαν πρακτικαὶ εὐστοχοὶ καθοδηγίαι διὰ τὸν χριστ. οἰκογενειακὸν βίον· ὁ συγγραφεὺς εἶναι τεχνίτης εἰς τὴν ἐπιτυχῆ παράστασιν, σαφῆνειαν καὶ συντομίαν.

D a s G ö t t l i c h s t e d e r g ö t t l i c h e n W e r k e ὑπὸ Kerer, Regensburg, ἐκδότης. Manz.

Ἐο συγγραφεὺς παρουσιάζει τὸν σύγχρονον κίνδυνον διὰ τὴν χριστιανικὴν ψυχὴν. Ἐξαικονίζεταί θαυμαστικῶς ἡ ἀξία τῆς ψυχῆς καὶ ἡ ἀμοιβὴ τῶν σωτήρων αὐτῆς. Παρενεύονται λίαν εὐστόχως διάφοροι καθοδηγίαι, δι' ὧν ἐξοπλίζεται τις κατὰ τοῦ ἐπικρεμαμένου κινδύνου.

D a s E v a n g e l i u m u n d d i e h e i l i g e n S t ä t t e n i n P a l ä s t i n a ὑπὸ Soiron, Paderborn, ἐκδ. Schöningh.

Τὸ ἔργον τοῦ σοφοῦ καὶ εὐσεβοῦς συγγραφέως καθοδηγεῖ θαυμαστικῶς τὸν ἀναγνώστην εἰς τόπους, ὅπου ἐξειλίχθησαν τὰ μυστήρια τοῦ χριστιανισμοῦ καὶ διδάσκει ἐν τῷ φῶτι τῶν τοπειῶν τούτων τὸν τρόπον, καθ' ὃν δύναται τις νὰ ἐμβαθύνῃ εἰς τὴν κατάληψιν τοῦ Εὐαγγελίου. Αἰσθάνεται τις δὲ πραγματικῶς κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ἔργου μίαν εὐσεβῆ πνοήν, ἐξερχομένην ἐκ τῆς περιγραφῆς τῶν τοπειῶν καὶ δροσίζουσαν τὴν ψυχὴν καὶ ἀνακινίζουσαν ὅλον τὸν ἀνθρώπον.